

Brusel 16. března 2026
(OR. en)

7295/26

Interinstitucionální spis:
2025/0262 (COD)

CODEC 439
NDICI 7
DEVGEN 46
RELEX 357
ACP 24
COAFR 66
COASI 45
COEST 206
COLAC 35

COWEB 34
ELARG 34
MAMA 65
MOG 71
GLOBAL GATEWAY 21
FIN 413
ECOFIN 338
PE 40

INFORMATIVNÍ POZNÁMKA

Odesílatel: Generální sekretariát Rady
Příjemce: Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět: Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o změně
nařízení (EU) 2021/947, pokud jde o zvýšení účinnosti záruky pro vnější
činnost
– výsledek prvního čtení v Evropském parlamentu
(Štrasburk 9. až 12. března 2026)

I. ÚVOD

V souladu s ustanoveními článku 294 SFEU a se společným prohlášením o praktických opatřeních pro postup spolurozhodování¹ se uskutečnila řada neformálních kontaktů mezi Radou, Evropským parlamentem a Komisí za účelem dosažení dohody ohledně tohoto návrhu v prvním čtení.

¹ Úř. věst. C 145, 30.6.2007, s. 5.

V této souvislosti předseda Výboru pro zahraniční věci (AFET) David MCALLISTER (PPE, DE) a předseda Výboru pro rozvoj (DEVE) Barry ANDREWS (Renew, IE) předložili jménem dotčených výborů jednu kompromisní změnu výše uvedeného návrhu nařízení (změna č. 18), k němuž David MCALLISTER a Charles GOERENS (Renew, LU) vypracovali návrh zprávy. Tato změna byla dohodnuta během výše uvedených neformálních kontaktů.

II. HLASOVÁNÍ

Při hlasování dne 10. března 2026 plenární zasedání přijalo kompromisní změnu výše uvedeného návrhu nařízení (změna č. 18). Takto pozměněný návrh Komise představuje postoj Parlamentu v prvním čtení, který je uveden v jeho legislativním usnesení obsaženém v příloze této poznámky².

Postoj Parlamentu odpovídá dohodě, jíž bylo mezi orgány dosaženo. Rada by proto měla být schopna postoj Parlamentu schválit.

Daný akt by poté byl přijat ve znění, které odpovídá postoji Parlamentu.

² V postoji Parlamentu uvedeném v legislativním usnesení jsou vyznačeny změny oproti návrhu Komise. Text doplněný do znění Komise je vyznačen *tučnou kurzívou*. Vypuštěný text je označen symbolem „■“.

P10_TA(2026)0059

Zvýšení účinnosti záruky pro vnější činnost

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. března 2026 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o změně nařízení (EU) 2021/947, pokud jde o zvýšení účinnosti záruky pro vnější činnost (COM(2025)0262 – C10-0107/2025 – 2025/0262(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2025)0262),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2 a články 209 a 212 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu se kterými Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C10-0107/2025),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - ohledem na předběžnou dohodu přijatou příslušnými výbory podle čl. 75 odst. 4 jednacího řádu a s ohledem na to, že se zástupce Rady dopisem ze dne 4. února 2026 zavázal schválit postoj Parlamentu podle čl. 294 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na článek 60 jednacího řádu,
 - s ohledem na společné schůze Výboru pro zahraniční věci a Výboru pro rozvoj v souladu s článkem 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci a Výboru pro rozvoj (A10-0221/2025),
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;
 2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;
 3. pověřuje svou předsedkyni, aby předala postoj Parlamentu Radě a Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

P10_TC1-COD(2025)0262

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 10. března 2026 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2026/..., kterým se mění nařízení (EU) 2021/947, pokud jde o zvýšení účinnosti záruky pro vnější činnost

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 209 a 212 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po předložení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem¹,

¹ Postoj Evropského parlamentu ze dne 10. března 2026.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) *Nástroje Unie pro financování vnější činnosti, včetně Evropského fondu pro udržitelný rozvoj plus (EFSD+) zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947², se i nadále řídí cíli a zásadami vnější činnosti Unie stanovenými v čl. 3 odst. 5 a v člancích 8 a 21 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“) a politikou Unie v oblasti rozvojové spolupráce podle článku 208 Smlouvy o fungování Evropské unie. Opatření ke zvýšení účinnosti záruky pro vnější činnost zřízené nařízením (EU) 2021/947 (dále jen „záruka pro vnější činnost“) by měla být prováděna způsobem, který bude plně v souladu s těmito cíli a zásadami, přičemž je třeba zajistit soulad mezi politikami Unie a prioritami partnerských zemí.*
- (2) Globální geopolitický a geoeconomický kontext vyžaduje, aby Unie znovu potvrdila svůj závazek navázat vzájemně přínosná partnerství s partnerskými zeměmi, **včetně závazku konsolidovat demokratické instituce, posilovat regionální stabilitu a bezpečnost, řešit migrační výzvy, podporovat lidský rozvoj, diverzifikovat dodavatelské řetězce, prosazovat mezinárodní řád založený na pravidlech a řešit důsledky útočné války Ruska proti Ukrajině.**

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, mění a zrušuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 466/2014/EU a zrušují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

- (3) *Unie je společně se svými členskými státy i nadále největším poskytovatelem oficiální rozvojové pomoci na světě, a jejich strategické ambice a opatření proto vyžadují výraznou viditelnost. V rámci přístupu „Tým Evropa“ by se politiky Unie a jejích členských států v oblasti mezinárodní spolupráce měly vzájemně doplňovat, aby se zlepšila účinnost, dopad a přidaná hodnota jejich kolektivní pomoci a přispělo se k posílení povědomí o činnostech Unie a jejích členských států v partnerských zemích a k jejich zviditelnění.*
- (4) Draghiho zpráva o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti z roku 2024 doporučuje zajistit větší zapojení soukromého sektoru a snížit nadměrnou vnější závislost prostřednictvím zajištění dodávek surovin, čisté energie, udržitelných paliv pro dopravu a čistých technologií z celého světa a prostřednictvím posílení a dalšího rozvoje strategie Global Gateway stanovené ve společném sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance ze dne 1. prosince 2021 nazvaném „Global Gateway“ (dále jen „strategie Global Gateway“), jakož i plánů růstu pro země procesu rozšíření **a komplexní partnerství se sousedními zeměmi**, které vyžadují dodatečné zdroje.

■

- (5) Důležitým finančním nástrojem Unie pro plnění cílů strategie Global Gateway a realizaci strategických investic je EFSD+, zejména jeho rozpočtová záruka, která je součástí záruky pro vnější činnost. Zvýšení efektivity záruky pro vnější činnost by uvolnilo finanční prostředky na priority vnější činnosti Unie, včetně případného posílení strategie Global Gateway, **a zároveň by se přijal diferencovaný kontextově specifický přístup k partnerským zemím, zejména těm, které byly označeny jako nestabilní země nebo země zasažené konfliktem, nejméně rozvinuté země a silně zadlužené chudé země.**
- (6) ***S ohledem na rizika zahraničního vlivu a konkurenčních iniciativ by měla být při provádění EFSD+ věnována pozornost zajištění toho, aby Unie poskytovala podporu v rámci záruky pro vnější činnost pouze na operace, které jsou v souladu s hodnotami a zájmy Unie a zajišťují rovné podmínky a spravedlivou hospodářskou soutěž pro společnosti z Unie.***
- (7) Nástroj EFSD+ se setkal s velmi vysokým zájmem ze strany Evropské investiční banky (EIB), Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD) a dalších institucí pro financování rozvoje, jak potvrdilo hodnocení nástrojů financování vnější činnosti pro víceleté finanční rámce na období 2014–2020 a 2021–2027 provedené Komisí.

- (8) Krytí zárukou EFSD+ by se mohlo do roku 2027 zvýšit použitím přebytků z Evropského fondu pro udržitelný rozvoj (EFSD) zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601³ a účinnějším využíváním rozpočtové záruky Unie, a to snížením míry jejího krytí v rámci výlučného specializovaného investičního okna EIB pro operace se státními protistranami a nekomerčními protistranami na nižší než státní úrovni z 65 % na 60 %. Toto snížení rozpočtového krytí by vstoupilo v platnost až po změně příslušné dohody o záruce mezi Komisí a EIB. Přidělením přebytků ze starších nástrojů ve prospěch EFSD+ by neměla být dotčena jednání o víceletém finančním rámci po roce 2027.
- (9) Přidělení přebytků ze záruky EFSD na tvorbu rezerv EFSD+ s účinností ode dne 31. prosince 2024 vyžaduje odchylku od čl. 216 odst. 4 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509⁴.
- (10) *V zájmu vyvážené a inkluzivní vnější činnosti, která odráží širší geopolitické závazky Unie, by měly být přebytky záruky EFSD přidělovány do rezerv EFSD+ ve finanční rovnováze mezi všemi způsobilými regiony, jak je zakotveno ve finančním zeměpisném krytí stanoveném v nařízení (EU) 2021/947, a zejména při zohlednění minimálních částek přidělených na zeměpisné programy podle čl. 6 odst. 2 písm. a) uvedeného nařízení.***

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 ze dne 26. září 2017 o zřízení Evropského fondu pro udržitelný rozvoj (EFSD), záruky EFSD a záručního fondu EFSD (Úř. věst. L 249, 27.9.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1601/oj>).

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (11) Povolení použít prostředky ze záruky EFSD+ k úhradě čerpání záruky EFSD ode dne 31. prosince 2024 vyžaduje odchylku od čl. 214 odst. 6 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.
- (12) Schopnost EIB, EBRD a rozvojových finančních institucí účinně využívat dodatečné zdroje by měla být zvýšena zjednodušením rámce pro operace kombinování zdrojů, konsolidací dohod o záruce a technické pomoci se stejným prováděcím partnerem a snížením četnosti podávání finančních zpráv ze čtvrtletní povinnosti na pololetní povinnost. ***Zjednodušení má zásadní význam pro mobilizaci soukromých investic ve velkém měřítku, zvýšení pákového efektu fondů Unie a vytvoření předvídatelného prostředí pro soukromé partnery ochotné spolu investovat do udržitelného rozvoje.***
- (13) Kromě toho by v rámci zjednodušení měla být zrušena povinnost prováděcích partnerů ověřovat informace o jednotlivých operacích v rámci dohod o záruce, které mají předkládat Komisi ve svých výročních zprávách, neboť tato povinnost není stanovena nařízením (EU, Euratom) 2024/2509.

- (14) *Účinnost a zjednodušení by měly být doprovázeny náležitou transparentností a odpovědností v souladu s povinnostmi Komise podávat rozpočtovému orgánu zprávy podle čl. 41 odst. 7 nařízení (EU) 2021/947, včetně jasných informací o výkonnosti EFSD a EFSD+, o pákovém efektu finančních prostředků, přidělování finančních prostředků na programy a projekty, o celkových zjištěných přebytcích a schodcích, původu případných přebytků a částkách navržených k přerozdělení. Komise by měla poskytovat jasné a pravidelné zprávy o adicionalitě operací EFSD+, včetně důkazů o tom, že podporovaná portfolia mají vyšší rizikový profil než srovnatelné běžné investiční činnosti prováděcích partnerů.*
- (15) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž posílení spolupráce Unie s partnerskými zeměmi a snížení její nadměrné vnější závislosti, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu a účinku opatření, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o EU. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1
Změny nařízení (EU) 2021/947

Nařízení (EU) 2021/947 se mění takto:

1) V článku 30 se odstavec 4 nahrazuje tímto:

„4. Odchylně od čl. 212 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509* se splátky a příjmy generované finančním nástrojem zřízeným na základě tohoto nařízení přiřadí do původní rozpočtové položky po odečtení nákladů řízení a poplatků za řízení.

Odchylně od čl. 216 odst. 4 písm. a) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 *se* jakýkoli přebytek prostředků na tvorbu rezerv pro záruku EFSD podle nařízení (EU) 2017/1601, vykázaný v letech 2025, 2026 a 2027 v pracovním dokumentu připojeném k návrhu rozpočtu v souladu s čl. 41 odst. 5 písm. h) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509, *použije* na tvorbu rozpočtové záruky podporované EFSD+.

Prostředky uvedené v prvním a druhém pododstavci tohoto odstavce představují vnitřní účelově vázané příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 5 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.

* Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).“

2) V čl. 31 odst. 8 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

„Odchylně od čl. 214 odst. 6 nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 *se* prostředky EFSD+, které se vztahují k tvorbě rozpočtové záruky podporované EFSD+ a uvedené v čl. 214 odst. 4 prvním pododstavci písm. b) ■ a d) nařízení (EU, Euratom) 2024/2509, použijí na úhradu plateb *v hodnotě nad 10 milionů EUR* v rámci čerpání záruky EFSD *v letech 2025, 2026 a 2027.*“

3) V čl. 36 odst. 1 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„EIB disponuje výlučností v případě operací se státními protistranami a nekomerčními protistranami na nižší než státní úrovni v rámci výlučného specializovaného investičního okna. V rámci tohoto výlučného specializovaného investičního okna se příspěvkem z vlastních zdrojů rozumí převzetí zbytkového rizika a záruka EU kryje 60 % celkové částky vyplacené a zaručené v rámci finančních operací EIB po odečtení všech uhrazených částek a po přičtení všech souvisejících částek.“

4) V článku 38 se odstavec 6 zrušuje.

Článek 2
Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V ...,

Za Evropský parlament
předsedkyně

Za Radu
předseda/předsedkyně